

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

1. Apdrošināšanas līgumā lietotie termini

1.1. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā persona, kurai pieder īpašuma tiesības uz apdrošināšanas objektu, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai ir apdrošināmā interese.

1.2. **Apdrošinājuma summa** – naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.

1.3. **Atlīdzības limits** – apdrošināšanas periodā maksimālā izmaksājāmā apdrošināšanas atlīdzības kopsomma, kas paredzēta noteikta veida zaudējumu atlīdzināšanai. Atlīdzības limits ietilpst apdrošināšanas līguma apdrošinājuma summā, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādi. Atlīdzības limita noteikšanas gadījumā netiek piemēroti zemapdrošināšanas nosacījumi.

1.4. **Atlīdzināmie zaudējumi** – atbilstoši šiem noteikumiem aprēķinātie zaudējumi, kas ir notikušā apdrošināšanas gadījuma tiešs rezultāts, pirms pašriska atskaitīšanas.

1.5. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē un tās pielikumos norādītais nekustamais īpašums (izņemot zemi) un/vai kustamais īpašums (manta).

1.6. **Apdrošināšanas vieta** – apdrošināšanas polisē norādītā ēka, būve, telpa un/vai teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts pēc polisē norādītās adreses.

1.7. **Pašrisks** – apdrošināšanas polisē un apdrošināšanas noteikumos norādītā, naudas izteiksmē vai procentos izteiktā apdrošinājuma summas vai nodarīto zaudējumu daļa, ko atskaita no atlīdzināmiem zaudējumiem, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību par katru apdrošināšanas gadījumu.

1.8. **Saistītā persona** – apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja ģimenes locekļi vai personas, ar kurām apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam ir kopēja saimniecība, vai personas, kurām ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju ir noslēgts apdrošinātā īpašuma vai tā daļas nomas, īres, patapinājuma, ķīlas, cita veida līgums, kas piešķir apdrošinātā īpašuma lietošanas tiesības, vai glabājuma līgums. Saistītas personas ir arī personas, kas ar apdrošinājumaņēmēju vai apdrošināto vienojušies par darbu veikšanu un/vai pakalpojumu sniegšanu apdrošinātajā objektā (aukles, celtnieki, apkopējas utt). Par apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja ģimenes locekļiem ir uzskatāmi: laulātais, radnieki un svaini, skaitot radniecību līdz trešajai pakāpei un svainību līdz otrajai pakāpei, audžuģimenes locekļi, aizbildņi un aizbilstamie.

1.9. **Trešā persona** – jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot apdrošinājumaņēmēju, apdrošināto vai saistītās personas

1.10. **Zemapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību.

1.11. **Virsapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību.

1.12. **Apdzīvots īpašums** - apdrošināšanas objekts šo noteikumu 2.1. punkta izpratnē, kurš nav atstāts bez personas fiziskas uzraudzības ilgāk kā 30 dienas pēc kārtas. Fiziska uzraudzība tiek īstenota apdrošinātajam vai tā pilnvarotai personai veicot objekta vizuālu apsekošanu no ārpuses un iekšpusē (iekštelpas, durvis, logi, cauruļvadi u.c.), ar mērķi pārliecināties, vai objektam nav radušies bojājumi un vai nepastāv apstākļi, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību

1.13. **Publiska vieta** – ielas, laukumi, stadioni, parki, skvēri, pludmales, kā arī valsts un pašvaldību institūcijas, izstādes, muzeji, tirdzniecības, publiskās ēdināšanas, brīvā laika pavadīšanas un citas teritorijas, ēkas vai telpas, kuras cilvēki var brīvi apmeklēt, pavadīt tajās brīvo laiku vai darboties.

1.14. **Uguns risks** - neparedzēta un nekontrolējama degšana ar atklātu liesmu, kura izcēlusies no ugunij neparedzētas vai paredzētas vietas, tai turpinot patstāvīgi izplatīties tālāk, t.sk. ugunsgrēka rezultātā radušos dūmu,

sodrēju un ugunsdzēsības līdzekļu (ūdens, putas u.tml.) iedarbība;

1.15. **Trešo personu ļaunprātīgas rīcības risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir

1.15.1. **zādzība ar ielaušanos** – tīša, prettiesiska svešas mantas paņemšana, nelikumīgi iekļūstot apdrošinātajā nekustamajā īpašumā vai nekustamajā īpašumā, kurā atrodas apdrošinātā manta. Nelikumīga iekļūšana ir notikusi, ja persona izmantojusi pielāgotas atslēgas, mūķīzerus vai citas palīgierīces slēdzenju vai norobežojumu likvidēšanai un nelikumīgi iekļuvusi noslēgtajā nekustamajā īpašumā – ēkā, telpās vai teritorijā, – caur logiem, durvīm, sienām, jumtu u.tml.;

1.15.2. **ļaupīšana** – uzbrukums apdrošinātajam vai to saistītiem personām, kas saistīts ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu un ir bīstams dzīvībai vai veselībai, nolūkā iegūt apdrošināto īpašumu;

1.15.3. **ļāunprātīgi bojājumi** – apdrošinātā īpašuma tīša iznīcināšana vai bojāšana (Krimināllikuma 185. panta izpratnē).

2. Apdrošināšanas objekts

2.1. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs nekustamais īpašums:

2.1.1. **ēka, palīgbūve**. Šajā gadījumā ir apdrošinātas atsevišķi stāvošas ēkas, palīgbūves vai konstruktīvie pamatelementi, iekšējā un ārējā apdare, ēku nojumes (marķīzes), uz ēkām uzstādītās antenas, saules baterijas un vēja ģeneratori, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas, kā arī ārējie cauruļvadi, elektrolīnijas, kabeli un citas komunikācijas, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam un publiskajam pieslēgumam, iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.1.2. **telpu iekšējā apdare**. Šajā gadījumā ir apdrošināti dzīvokļi un/vai telpās veikto remonta darbu izdevumi un materiāli, ieskaitot griestu, sienu, grīdas apdari līdz nesošajām konstrukcijām, logus un durvis, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no dzīvokļa un/vai ēkas pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehniku, krāsnis, kamīnus, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.1.3. **dzīvoklis**. Šajā gadījumā ir apdrošināts dzīvoklis ar tā konstruktīvajiem elementiem, kas ir dzīvokļa neatņemama sastāvdaļa (griesti, sienas, starpsienas, grīda), dzīvokļa logi, durvis, durvju un sienu stiklojums, iekšējā un ārējā apdare (ārējā apdare tikai dzīvokļa balkoniem, lodžijām vai terasēm), inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no dzīvokļa pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.2. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs kustamais īpašums:

2.2.1. mājas manta (turpmāk tekstā arī manta), kas atrodas apdrošināšanas objektā: ēkā, dzīvoklī un/vai iežogotā teritorijā, pieder apdrošinātajam vai saistītajām personām vai atrodas šo personu likumīgā valdījumā. Jebkura mantas vienība, kuras vērtība pārsniedz 3000 EUR ir jāuzrāda apdrošināšanas polisē, bet, ja šāda manta nav uzrādīta apdrošināšanas polisē, tad vienas vienības maksimālā apdrošinājuma summa ir 3000 EUR.

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

3. Apdrošinājuma summas noteikšana

3.1. Apdrošinājuma summu nosaka apdrošinājuma ņēmējs. Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai saskaņā ar 3.2.-3.5. punktu un to apakšpunktu noteikumiem. Ja apdrošinājuma summa neatbilst apdrošināšanas objekta vērtībai, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemēroti noteikumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

3.2. Ēkas, palīgbūves, apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.2.1. atjaunošanas **vērtības**, kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai veiktu apdrošinātā nekustamā ģpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais ģpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi, ja nekustamā ģpašuma nolietojums ir līdz 40 %;

3.2.2. faktiskās vērtības, kas ir vienāda ar atjaunošanas vērtību, atņemot no tās objekta nolietojumu. Faktisko vērtību pielieto, ja ģpašuma nolietojums uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi ir 40% - 70%.

3.3. Dzīvokļa apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.3.1. atjaunošanas vērtības, kas ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā ģpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais ģpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi;

3.3.2. aizvietošanas vērtības (tirgus vērtības, **kuru iespējams pielietot, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ja atjaunošanas vērtība ir zemāka par aizvietošanas vērtību**), kas ir atbilstoši Latvijas ģpašumu vērtētāju asociācijas apstiprinātiem „Starptautiskajiem vērtēšanas standartiem” aprēķinātā nekustamā ģpašuma tirgus vērtība. „Starptautiskie vērtēšanas standarti” atrodami interneta mājas lapā www.vertetaji.lv.

3.4. Telpu iekšējās apdares apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.4.1. atjaunošanas vērtības, kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai bojājumu gadījumā veiktu telpu atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tās bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi. Atjaunošanas vērtību pielieto, ja telpu iekšējās apdares darbi bija veikti ne vēlāk kā pirms pieciem gadiem. Ja telpu iekšējās apdares darbi bija veikti vēlāk nekā pirms pieciem gadiem, tad telpu iekšējās apdares darbi tiek atlīdzināti, atskaitot nolietojumu saskaņā ar noteikumu punktu 10.2.3.

3.5. Mantas apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.5.1. **iegādes vai atjaunošanas vērtības**. Sākotnējā iegādes vērtība vai mazākie nepieciešamie izdevumi, lai atjaunotu apdrošināto kustamo ģpašumu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi.

4. Apdrošinātie riski

4.1. Šīs polises izpratnē tiek apdrošināts jebkāds apdrošinātā ģpašuma pēkšņs un neparedzēts fiziska bojājuma vai zuduma gadījums apdrošināšanas polisē norādītā apdrošināšanas perioda laikā, ņemot vērā turpmāk šajos noteikumos minētos izņēmuma gadījumus.

5. Papildus atlīdzināmie zaudējumi

5.1. Papildus polisē iekļautajiem apdrošināšanas objektiem un norādītajām apdrošinājuma summām apdrošinātais atlīdzina šo noteikumu punktos 5.2. – 5.4. aprakstītos zaudējumus, ja tie ir polisē apdrošināto risku iestāšanās sekas.

5.2. apdrošinātais atlīdzina šo noteikumu punktā 5.2.1. -5.2.7. aprakstītos zaudējumus, ja ir cietis nekustamais ģpašums, kurš ir bijis apdrošināts.

5.2.1.. Izdevumus glābšanas un attīrīšanas darbu veikšanai. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts maksimālais atlīdzības limits līdz 10% no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā EUR 70 000 (septiņdesmit tūkstoši eiro) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Par glābšanas un attīrīšanas izdevumiem tiek uzskatīti:

5.2.1.1.. visi pieteiktie un pierādītie apdrošinātā saprātīgie izdevumi neatliekamai bojājumu novēršanai, zaudējumu samazināšanai un glābšanas pasākumiem;

5.2.1.2.. visi pieteiktie un pierādītie ugunsdzēsības izdevumi, kas pamatoti radušies un nepieciešami, lai novērstu apdrošinātā ģpašuma bojāeju vai samazinātu zaudējumus, izņemot darba samaksu un darba samaksai pielīdzināmos maksājumus;

5.2.1.3. izmaksas par drupu novākšanu un attīrīšanas darbiem, kā arī bojātā apdrošinātā ģpašuma aizvākšanu un iznīcināšanu, par iekārtu demontēšanu, ēku daļu izlaušanu, nojaukšanu vai atvērumu paplašināšanu.

5.2.2. Gadījumos, kad apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir cietis dzīvoklis (konstruktīvie elementi vai konstruktīvie elementi un esošais remonts) un *ēkas koplīetošanas telpas vai konstrukcijas* (jumts, lifti, kāpņu telpa, apkures iekārta utt.), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta arī par šiem zaudējumiem, atbilstoši apdrošinātā dzīvokļa domājamās daļas attiecībai pret kopējo ēkas platību, kā arī, ņemot vērā iespējamo zemapdrošināšanu.

5.2.3. Gadījumos, kad ir apdrošināta apdzīvota ēka pret uguns risku un trešo personu ļaunprātīgas rīcības risku, tiek segti zaudējumi iestājoties ēkas iežogotā teritorijā esošu apstādījumu zudumam ugunsgrēka, zādzības vai ļaunprātīgu bojājumu rezultātā, ja to atjaunošanās dabīgā ceļā nav iespējama. Iestājoties uguns riskam zaudējumi tiek atlīdzināti arī, ja teritorija nav bijusi iežogota. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlīdzības limits EUR 3000. Netiek atlīdzināti zaudējumi ja pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās apstādījumi jau bija nokaltuši, bojāti vai slimī.

5.2.4. Zaudējumi, kas radušies **teritorijas labiekārtojuma** bojājumu rezultātā, ja apdrošināšanas objekts ir ēka un teritorijas labiekārtojums, kas atrodas uz apdrošinātai ēkai piesaistītā zemesgabala atbilstoši zemes robežu plānam. Šo noteikumu izpratnē teritorijas labiekārtojums ir stacionārs, ar zemi pastāvīgi saistītas konstrukcijas, kas nav ēkas, piemēram, apgaismes ierīces, laistīšanas iekārtas, karogu masti, soli, galdi, bērnu rotaļu konstrukcijas, nožogojumi, pagalmu segumi. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlīdzības limits 10% no ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā EUR 5000.

5.2.5. Ja polisē ir norādīts nokrišņu risks un apdrošināta ir ēka, telpu iekšējā apdare vai dzīvoklis, un ja šādi zaudējumi iepriekšējo 5 (piecu) gadu laikā apdrošinātajā objektā nav iestājušies, tad šo noteikumu 7.1.14. un 7.1.15. punktā minēto gadījumu rezultātā radītie bojājumi ēkai, telpu iekšējā apdarei vai dzīvoklim tiek atlīdzināti polisē norādītajā apmērā un piemērojot polisē norādīto pašrisku.

5.2.6. Gadījumos, ja apdrošināšanas gadījumā cietusi apdzīvota dzīvojamā ēka, rindu māja, dzīvoklis (tikai, ja apdrošināti gan konstruktīvie elementi, gan esošais remonts) un apdrošināšanas gadījuma seku novēršanai paredzamo remontu nepieciešams veikt vismaz 40% no kopējā mājokļa platības vai kādā no sanitārajām telpām, ja tās ir vienīgās šajā mājoklī un pie nosacījuma, ka remontdarbus tajās veic remonta uzņēmums, tiek atlīdzināti izdevumi, par līdzvērtīgas **dzīvesvietas īri** laika posmā, kad notiek esošā mājokļa remonts, **noliktavas īri mantu uzglabāšanai**, kā arī saprātīgie un dokumentāli apstiprinātie izdevumi par **pārceļanos uz īrēto dzīvesvietu** un atpakaļ uz apdrošināto objektu. Apdrošināšanas atlīdzība, saskaņā ar šo noteikumu punktu 5.2.6., tiek noteikta ar sekojošiem ierobežojumiem:

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

5.2.6.1. par ģres izdevumiem lģdz EUR 15 dienā, nepārsniedzot EUR 450 mēnesģ;

5.2.6.2. nepārsniedzot maksimālo periodu 9 mēnešus dzģvojamām ēkām, rindu mājām un dzģvokļiem ugunsgrēka gadģjumā, un 1 mēnesi gan ēkām, gan dzģvokļiem šķidrums un tvaika noplūdes, kā arī dabas stihisko postu gadģjumā.

5.2.6.3. nepārsniedzot 10% no apdrošinājuma summas;

5.2.6.4. atlģdzģba tiek izmaksāta par mājokļa ģri, neiekļaujot apsaimniekošanas un komunālos maksājumus (piem. maksājumi par gāzi, elektrģību, tālruni, televģziju u.c.);

5.2.6.5. apdrošināšanas atlģdzģba tiek izmaksāta, ja Apdrošinātais iesniedz Apdrošinātājam ģres lģgumu par mājokļa ģri zaudējumu novēršanas periodā.

5.2.7. Par stiklojuma bojājumiem pirmo reizi apdrošināšanas perioda laikā, netiek ieturēts polisē norādģtais pašrģisks. Par otro un katru nākošo stiklojuma bojājuma gadģjumu tiek piemērots polisē sadaļā „Ēku apdrošināšana” norādģtais pašrģisks. Stiklojums šģ punkta izpratnē ir nekustamā ģpašuma konstrukcijā ietilpstošās stiklotās virsmas (logi, durvis, stiklotas sienas u.tml.)

5.3. Apdrošinātājs atlģdzina šo noteikumu punktā 5.3.1. -5.3.6. aprakstģtos zaudējumus, ja ir cietusi manta, kura ir bijusi apdrošināta.

5.3.1. Zaudējumi mantas zādzģbas vai laupģšanas rezultātā tai atrodoties ārpus polisē norādģtās apdrošināšanas vietas Eiropas Ekonomiskās zonas teritorijā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700, tomēr gadģjumos, kad ir apdrošināta manta dzģvokļģ un mantas zādzģba notikusi no ēkas koplietošanas telpām, šādiem zaudējumiem tiek noteikts limits 1500 EUR apmērā apdrošināšanas lģguma darbģbas laikā. Netiek atlģdzināti zaudējumi, ja manta ir atstāta publiskā vietā bez uzraudzģbas.

5.3.2. Zaudējumi, iestājoties malkas, brikešu, granulu vai siena zudumam ugunsgrēka vai zādzģbas rezultātā ārpus polisē norādģtās adreses. Apdrošinātajam piederošajās slēgtās telpās vai slēgtās telpās, kuras atrodas Apdrošinātā valdģjumā, un kas radušies uguns vai zādzģbas riska rezultātā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700.

5.3.3. Zaudējumi, kas radušies zibens laikā pārsprģeguma rezultātā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700.

5.3.4. Zaudējumi, kas radušies turējumā, lietojumā vai glabājumā pieņemtās mantas, par kuras ģpašnieku nav veikta atzģme polisē, bojājuma vai zuduma rezultātā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700. Netiek atlģdzināti zaudējumi, ja manta atrodas ārpus polisē norādģtās adreses.

5.3.5. Zaudējumi, kas radušies apdrošinātā vai saistģto personu apliecinošo dokumentu (pase, vadģtāja apliecģba vai transportlģdzekļa reģistrācijas apliecģba), mājas atslēgu, transportlģdzekļa aizdedzes atslēgu vai signalizācijas pulšu bojājuma vai zuduma rezultātā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700. Netiek atlģdzināti zaudējumi, ja manta atrodas ārpus polisē norādģtās adreses.

5.3.6. Zaudējumi, iestājoties dārza mēbeļu, dārza laistģšanas iekārtu, batuta, dārza grila, pārvietojama baseina, kompostēšanas kastes, āra veļas žāvētāja zudumam zādzģbas bez ielaušanās pazģmēm rezultātā laikā, kad šģ manta ir atradusies apdzģvotas ēkas iežogotā teritorijā. Attiecģbā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 700.

5.4. Apdrošinātājs atlģdzina šo noteikumu punktā 5.4.1. aprakstģtos zaudējumus, ja ir cietis nekustamais ģpašums vai manta, kura ir bijusi apdrošināta:

5.4.1. ģrnieku ļauna nolūka vai rupjas neuzmanģbas rezultātā nodarģti zaudējumi apdrošinātajam objektam, ja starp nekustamā ģpašuma ģpašnieku un ģrnieku ir noslēgts rakstisks ģres lģgums un slēdzot šo ģres lģgumu bojātie objekti tika uzskaitģti pieņemšanas-nodošanas aktā. Šādi zaudējumi tiek

atlģdzināti polisē norādģtās apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas ietvaros. Attiecģbā uz šiem

zaudējumiem tiek noteikts atlģdzģbas limits EUR 5000.

6. Ierobežojumi

6.1. Tikai tad, ja tas ir ģpaši norādģts apdrošināšanas polisē, papildus tiek apdrošināts:

6.1.1. būves – baseini, atsevišķi stāvošās nojumes, aizsargsienas, kas nav ēku vai būvju sastāvdaļas, hidrobūves, piestātnes, moli u.c.;

6.1.2. ar dzģvokli saistģtas saimniecģbas telpas, garāža vai pazemes autostāvvietas;

6.1.3. ēkas, palģgbūves, telpas, kas netiek pastāvģgi apdzģvotas visu gadu;

6.1.4. ēkas, palģgbūves, dzģvokļi, kuros notiek darbi (remonta, renovācijas, būvniecģbas darbi u.c.), kuru veikšanai, saskaņā ar Latvijas Republikas normatģvajiem aktiem, nepieciešama būvatļauja. Apdrošinot šādus objektus, par bojājumiem, kuriem ir cēlonisks sakars ar notiekošajiem darbiem, pašrģisks tiek noteikts 10% no zaudējumu apjoma, bet ne mazāk kā EUR 430 par katru gadģjumu, ja apdrošināšanas polisē tas nav noteikts lielāks.

6.1.5. ekspluatācijā nenodotas ēkas, palģgbūves, to daļas, kurās nav uzstādģts jumts, logi vai nav pabeigti citi darbi, kuru veikšanai, saskaņā ar Latvijas Republikas normatģvajiem aktiem, nepieciešama būvatļauja.

6.1.6. juvelierizstrādājumi, dārgmetālu izstrādājumi, dārgakmeņi, gleznas, kaņķoki, ikonas unikālas, ģpaši vērtģgas vai arī vienģgās savā veidā lietas, antģkas lietas (lģdz 1940. gadam izgatavotās grāmatas, mūzikas instrumenti, mēbeles, porcelāna izstrādājumi u.tml.), kurām ir liela mākslinieciska vērtģba;

6.1.7. paraugi, izstāžu eksemplāri, kolekcijas, vienāda veida lietu krājumi (pastmarku, monētu, mākslas priekšmetu, u. tml.), kuriem ir zinātniska, vēsturiska vai mākslinieciska nozģme;

6.1.8. reģistrēti ieročģi;

6.1.9. uz daudzdzģvokļu mājām uzstādģtas antenas un satelģtuztvērēj iekārtas;

6.1.10. saules baterijas un vēja ģeneratori, kas nav uzstādģti uz ēkas šo noteikumu 2.1.1. punkta izpratnē;

6.1.11. sauszemes transportlģdzekļi ar motora tilpumu lģdz 50 cm3. Atlģdzģba par šajā punktā minētajiem transportlģdzekļiem tiek izmaksāta tikai gadģjumos, kad riska gadģjuma iestāšanās laikā dotais transporta lģdzeklis atrodas apdrošinātās adreses slēgtās telpās.

6.2. Ja saskaņā ar apdrošināšanas polisi ir apdrošinātas punktā 6.1.6. noteiktās mantas, tad vienas šādas mantas maksimālā apdrošinājuma summa ir 700 EUR. Apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs var vienoties par lielāku apdrošinājuma summu, ja apdrošināšanas lģgumam ir pievienots iegādes apliecinošs dokuments ar lietas atšifrējumu vai sertificēta eksperta atzinums par lietas faktisko vērtģbu.

7. Izņēmumi

7.1. Netiek atlģdzināti zaudējumi, kas radušies:

7.1.1. kara, invāzijas, ārvalstu ienaidnieku darbģbas (ar vai bez kara pieteģšanas), dumpja, revolūcijas, sacelšanās, sabiedrisko nemieru, militāras vai uzurpētas varas dēļ;

7.1.2. terorisma (Latvijas Krimināllikuma izpratnē) dēļ. Netiek atlģdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies sakarā ar jebkādiem terorisma rezultātā nodarģto vai potenciāli nodarāmo zaudējumu novēršanas pasākumiem;

7.1.3. Latvijas Republikas valsts, pašvaldģbas vai tiesu varas institūcijas pieņemto lēmumu dēļ;

7.1.4. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktģvā piesārņojuma dēļ;

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

7.1.5. azbesta un to savienojumu iedarbības rezultātā;

7.1.6. apdrošinātā, apdrošinājuma ņēmēja, saistīto personu vai trešo personu, kurām ģpašums nodots lietošanā vai glabāšanā, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ;

7.1.7. apdrošinātā ģpašuma nolietošanās, vibrācijas, korozijas, sausās un mitrās puves, pelējuma, sēnīšu vai baktēriju, kukaiņu, vai dzīvnieku iedarbības dēļ, kas nav izraisījuši ugunsgrēku, eksploziju, šķidruma vai tvaika noplūdi no cauruļvadiem vai māsaimniecības ierīcēm;

7.1.8. apdrošinātā ģpašuma pakāpeniskas nosēšanās, pacelšanās, izplešanās, izkustēšanās, kā arī augsnes erozijas, nosēšanās vai nogrūvuma dēļ;

7.1.9. jebkura veida elektrisko vai elektronisko iekārtu un to izolācijas materiālu īssavienojuma vai citas elektriskas parādības (pārspriegums, izolācijas nepilnības, īssavienojums tinumos vai caur korpusu, īsslēgums ar zemi, mērierīču vai drošības ierīču nefunkcionēšana u.tml.) dēļ, kas nav izraisījusi uguns riska iestāšanos, tomēr zaudējumi tiek atlīdzināti punkta 5.3.3. norādītajos gadījumos un apmērā;

7.1.10. iekārtām vai aprīkojumam iekšējās salūšanas dēļ, ja to nav izraisījusi ārēju spēku iedarbība, kas radījusi bojājumus ārpus konkrētās iekārtas vai aprīkojuma;

7.1.11. apdrošinātajai mantai neuzmanīgas apiešanās dēļ;

7.1.12. paredzamu plūdu rezultātā (ja pēdējo piecu gadu laikā apdrošinātais ģpašums vai tā teritorija jau ir bijusi appludināta);

7.1.13. sakarā ar gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanos vai pārpļūstot ūdens savākšanas sistēmām, jumta notekcaurulēm, vai kondensāta uzkrāšanās dēļ;

7.1.14. nekustamajā ģpašumā iekļūstot nokrišņu vai gruntsūdenim, krusai, sniegam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu, plaisām sienās un citām atverēm, ja iepriekš minētais nav iestājies ugunsgrēka, eksplozijas, vēja, krusas, zemestrīces, nepārtrauktas snigšanas, dažādu priekšmetu uzkrāšanas, trešo personu ļaunprātīgas rīcības vai sadursmes ar sauszemes transportlīdzekļi rezultātā;

7.1.15. lietus ūdens vai sniega kušanas rezultātā no ēkas jumtiem, plaisām, šuvēm, logiem, durvīm, nojumēm, notekcaurulēm un citām konstrukcijām ēkas ārpusē un blakus pieguļošām ielām, ietvēm, laukumiem un iekšējiem pagalmiem;

7.1.16. sakarā ar sūcēm apdrošināšanas objekta cauruļvadu sistēmās, kas radušās ūdens vai cita šķidruma iedarbības rezultātā;

7.1.17. vides piesārņošanas, piegrūžošanas un/vai saindēšanas dēļ;

7.1.18. nekustamā ģpašuma vai tā daļu avārijas stāvokļa dēļ. Par avārijas stāvokli esošu tiek uzskatīts tāds ģpašums, kura fiziskais nolietojums pārsniedz 70%;

7.1.19. pagaidu būvju, siltumnīcu, dārza māju ar kopēju platību līdz 6 m² bojājumu vai zuduma dēļ;

7.1.20. telpu, ēku, kuras tiek izmantotas komercdarbībai, bojājumu vai zuduma dēļ;

7.1.21. ja būvniecības laikā ir pārkāptas Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošo tiesību aktu, būvnormatīvu, ekspluatācijas, ugunsdrošības noteikumu vai administratīvo aktu prasības;

7.1.22. ekspluatācijā nenodotu ēku, telpu un to elementu (apkures, ūdensvada vai elektroinstalāciju) ekspluatācijas dēļ;

7.1.23. neiebūvētu būvmateriālu bojājumu vai zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ar atlīdzības limitu EUR 1500;

7.1.24. ja pieļautas kļūdas plānošanā vai projektēšanā;

7.1.25. ja veikti nekvalitatīvi būvdarbi vai atjaunošanas darbi, izmantoti nekvalitatīvi vai neatbilstoši būvmateriāli;

7.1.26. apdrošināšanas objektā vai apdrošināšanas vietā veicot griešanas, metināšanas, lodēšanas vai citus darbus ar atklātu uguns liesmu tiem neparedzētā vai neatbilstoši ugunsdrošības noteikumiem aprīkotā vietā un/vai tos veic persona(s), kurai(ām) nav speciāla apmācība vai atbilstoša

kvalifikācija šo darbu veikšanai, un/vai no priekšmetiem, kas tikuši metināti, lodēti vai apstrādāti ar atklātu liesmu;

7.1.27. nelikumīgā veidā iegūta ģpašuma bojājuma vai zuduma dēļ

7.1.28. sauszemes transporta līdzekļu ar motora tilpumu 50 cm³ un vairāk, ūdens un gaisa transporta līdzekļu, kā arī to rezerves daļu vai aprīkojuma bojājuma vai zuduma dēļ, tomēr, ja ir apdrošināta manta, kura atrodas apdzīvotā ģpašumā, tiek atlīdzināti zaudējumi apdrošinājuma ņēmēja vai saistīto personu sauszemes transportlīdzekļu jumta bagāžniekiem, nesezonas riepām un diskkiem, kuri glabājas atsevišķi stāvoši, slēgtās telpās, apdrošinātajā ģpašumā ar atlīdzības limitu EUR 1000 apdrošināšanas līguma darbības laikā;

7.1.29. dzīvnieku traumu vai nāves dēļ, kā arī zemes, sējumu, mežu, jaunaudzū, ražas, istabas augu bojājuma vai zuduma dēļ;

7.1.30. vērtspapīru, naudas, dokumentu, aktu, plānu, oriģinālo rasējumu, modeļu, arhīvu krājumu, datu bāzu un informāciju nesēju bojājumu vai zuduma dēļ, tomēr, tiek atlīdzināti zaudējumi datorprogrammu OEM versiju un citu licencētu programmu bojājumu vai zuduma dēļ, ja tās nav iespējams atjaunot ar atlīdzības limitu EUR 500 apdrošināšanas līguma darbības laikā;

7.1.31. medikamentu, psihotropo vielu zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ikdienā regulāri nepieciešamo ārsta nozīmēto recepšu medikamentu zuduma dēļ ar atlīdzības limitu EUR 200 apdrošināšanas līguma darbības laikā;

7.1.32. alkohola un tabakas izstrādājumu zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ar atlīdzības limitu EUR 200 apdrošināšanas līguma darbības laikā;

7.1.33. higiēnas piederumu, kosmētikas bojājumu vai zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ar atlīdzības limitu EUR 200 apdrošināšanas līguma darbības laikā.

7.1.34. pārtikas produktu zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ar atlīdzības limitu 200 EUR apdrošināšanas līguma darbības laikā.

7.1.35. uzglabājot mantu ārpus ēkām, dzīvokļiem, būvēm, ja to neparedz mantas izmantošanas specifika;

7.1.36. ģpašuma izkrāpšanas, piesavināšanās, izspiešana, pazušanas u.tml. apstākļu dēļ;

7.1.37. mantai atrodoties neapdzīvotās un neapsaimniekotās ēkās, palīgbūvēs vai telpās.

8. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi

8.1. Dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā reizi gadā.

8.2. Paredzama riska iestāšanās apstākļos nekavējoties jāveic Apdrošināšanas objekta aizsardzības un glābšanas pasākumi (piem. jānotīra sniegs, kas ir sakrājies uz jumta; jāpārvieta manta vai jāaizsargā ēkas, ja tās apdraud vētra, plūdu, ūdens līmeņa celšanās, ledus gabali).

8.3. Nedrīkst izmantot elektriskos vadus bez izolācijas un/vai ar bojātu izolāciju, bojātas sienas kontaktligzdas un slēdžus, kā arī nestandarta vai tīkla spriegumam neatbilstošus drošinātājus.

8.4. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākums ir ievērot Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošos publiskos tiesību aktus, būvnormatīvus, tehniskās ekspluatācijas, darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.

8.5. Apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātajam ir pienākums veikt visus drošības un piesardzības pasākumus, lai uzturētu un sargātu apdrošināšanas objektu un nepieļautu zaudējumus vai postījumus (piem., neatstāt ilgstoši bez uzraudzības ieslēgtas elektriskās sildierīces, degošas sveces un nenodzēstas cigaretes).

8.6. Nekavējoties veikt iespējamās apdrošināšanas objekta aizsardzības vai glābšanas pasākumus, gadījumos, kad apdrošinātā riska iestāšanās ir iepriekš paredzama.

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢIPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

8.7. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi ir apdrošināšanas lġguma darbības laikā rakstveidā informēt apdrošinātāju par visiem tiem zināmajiem apstākļiem, kas

varētu palielināt apdrošinātā riska iestāšanās varbūtību, tai skaitā par:

8.7.1. izmaiņām apdrošinātā nekustamā ģipašuma drošības sistēmās (t.i. ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas, u.tml.);

8.7.2. jebkādām izmaiņām apdrošināšanas objekta lietošanā vai apdrošināšanas objekta ģipašībās pirms šādu izmaiņu iestāšanās, tajā skaitā, par lietošanas apturēšanu vai izbeigšanu, rekonstrukcijām, pārbūvēm, remontiem – pirms to uzsākšanas;

8.8. Ja apdrošināšanas pieteikumā un/vai polisē ir uzrādīta apsardzes signalizācija, tad tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai visu laika periodu, kad apdrošinātais objekts ir atstāts bez uzraudzības.

8.9. Ja apdrošināšanas pieteikumā un/vai polisē ir uzrādīta ugunsdrošības signalizācija, tad tai ir jābūt darba kārtībā un patstāvīgi ieslēgtai.

9. Apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās

9.1. Ja iestājas apdrošinātais risks, apdrošinātajam par to nekavējoties jāziņo:

9.1.1. ugunsgrēka gadījumā – ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;

9.1.2. trešo personu ļaunprātīgas rīcības gadījumā – policijai;

9.1.3. sadursmes gadījumā ar sauszemes transporta līdzekli – policijai;

9.1.4. eksplozijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam;

9.1.5. inženierkomunikāciju avārijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam un/vai apdrošinātā nekustamā ģipašuma – ēkas apsaimniekotājam (ģipašniekam) vai pašvaldības policijai.

9.2. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājuma ņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas kļūst iespējams, par apdrošinātā riska iestāšanos jāziņo apdrošinātajam un jāveic visi iespējamie un saprātīgie pasākumi, lai mazinātu zaudējumus.

9.3. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājuma ņēmējam 2 (divu) darba dienu laikā vai tiklīdz tas iespējams, ir telefoniski vai rakstiski jāpaziņo apdrošinātajam par apdrošinātā riska vai jebkura notikuma, kas var tikt uzskatīts par apdrošināto risku, iestāšanos un jāsaskaņo ar apdrošinātāju apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates laiks.

9.4. Pēc pieteikuma iesniegšanas, Apdrošinātajam ir pienākums nodrošināt apdrošinātāja pārstāvim vai tā noteiktajam ekspertam iespēju veikt apdrošinātā riska iestāšanās vietas un bojātā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī dot apdrošinātajam iespēju veikt izmeklēšanu jebkuru zaudējumu rašanās cēloņu un apjoma noteikšanai.

9.5. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās, kamēr apdrošinātājs nav veicis bojātā vai iznīcinātā apdrošinātā ģipašuma apskati, nav pieļaujama nekāda bojājumu novēršana vai apdrošinātā ģipašuma un tā daļu pārvietošana, novākšana vai atjaunošana bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas. Atļauts veikt tikai neatliekamus pasākumus, lai novērstu tālākus zaudējumus un nepieļautu nelaimes gadījumus.

9.6. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates apdrošinātāja pārstāvis sastāda noteiktas formas apskates protokolu par konstatētajiem zaudējumiem, kā arī sniedz norādījumus, kuru izpilde apdrošinātajam un apdrošinājuma ņēmējam ir obligāta.

9.7. Ja apdrošinātājs neveic apskati 3 (trīs) darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas dienas un nepaziņo par apskates aizkavēšanās iemesliem un ilgumu, apdrošinātajam ir tiesības uzsākt sakārtošanas un remonta darbus.

9.8. Apdrošinātā pienākums ir pierādīt zaudējuma iestāšanās faktu un apmēru, kā arī iesniegt visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju un dokumentus, kas to apstiprina.

9.9. Pēc apdrošinātāja pieprasījuma apdrošinātajam un apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums iesniegt apdrošinātajam

bojātā, nozagtā vai iznīcinātā apdrošinātā ģipašuma sarakstu un ģipašuma tiesības apliecināšanos dokumentus. Sarakstā ir jānorāda apdrošināšanas ģipašuma vērtība un stāvoklis, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

9.10. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pieņem 15 (piecpadsmit) dienu laikā no visu nepieciešamo, tai skaitā apdrošinātāja pieprasīto, dokumentu saņemšanas dienas.

9.11. Ja par apdrošinātā ģipašuma bojāšanu vai iznīcināšanu pret apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto ir ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta vai krimināllieta, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu tikai pēc izmeklēšanas pabeigšanas vai tiesas sprieduma vai lēmuma par krimināllietas izbeigšanu spēkā stāšanās un iesniegšanas apdrošinātajam.

9.12. Apdrošinātajam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja 9.1. punktā minētās iestādes neapstiprina attiecīgā apdrošinātā riska iestāšanās faktu.

9.13. Apdrošinātajam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs:

9.13.1. ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir maldinājis apdrošinātāju par apdrošināšanas gadījuma apstākļiem vai zaudējuma apmēru;

9.13.2. neuzrāda bojāto priekšmetu atliekas, izņemot gadījumus, kad tās ir pilnībā iznīcinātas;

9.13.3. nav iesniedzis policijai konkrētu nozagto vai nolauptu lietu sarakstu, vai arī policija neapstiprina atsevišķu lietu zādzības vai laupīšanas faktu;

9.13.4. nav izpildījis noteikumu 9.2., 9.4., 9.5., 9.6., 9.8. un 9.9. punktu prasības.

10. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana

10.1. Apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšana par nekustamajam un kustamajam ģipašumam nodarītiem bojājumiem:

10.1.1. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc atjaunošanas vērtības, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.

10.1.2. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc faktiskās vērtības, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, atskaitot ģipašuma nolietojumu un ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.

10.1.3. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc aizvietošanas vērtības, tad:

10.1.3.1. apdrošināšanas objekta bojājumu gadījumā vai pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu ir iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža,

10.1.3.2. apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu nav iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīgā objekta aizvietošanas vērtību (tirgus vērtība) tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža.

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

10.2. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai dzīvokļa bojājuma vai bojāejas gadījumā:

10.2.1. Ja dzīvoklis ir apdrošināts atjaunošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā

ģpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā dzīvoklis bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža.

10.2.2. Ja dzīvoklis ir apdrošināts aizvietošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā ģpašuma atjaunošanu, ja tas ir iespējams, tādā kvalitātē un apjomā, kādā dzīvoklis bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža vai, ja dzīvokli nav iespējams atjaunot, tad atlīdzības apmērs ir aizvietošanas vērtība (tirgus vērtība) tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža.

10.2.3. Ja dzīvokļa telpu iekšējās apdares darbi bija veikti vairāk nekā pirms pieciem gadiem, tad atlīdzība par telpu iekšējās apdares darbiem tiek aprēķināta, ņemot vērā nolietojumu, kuru aprēķina 20 % apmērā par katriem pieciem gadiem.

10.3. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai kustamā ģpašuma – mājas mantas bojājuma, bojāejas vai pilnīgā zuduma gadījumā:

10.3.1. Bojāejas vai pilnīga zuduma gadījumā apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši šo noteikumu tabulā Nr.1 noteiktajai kārtībai.

10.3.2. Bojājuma gadījumā tiek atlīdzināti mazākie nepieciešamie izdevumi, lai atjaunotu mantu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija pirms apdrošināšanas gadījumā iestāšanās, bet nepārsniedzot šo noteikumu tabulā Nr.1 norādīto maksimālo apdrošināšanas atlīdzības apmēru mantas bojāejas vai pilnīga zuduma gadījumā.

10.4. Zemapdrošināšanas gadījumā atlīdzināmos zaudējumus aprēķina tādā proporcijā no faktisko zaudējumu apmēra, kādu sastāda apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošinājuma summa pret apdrošināšanas objekta vērtību. Šī līguma izpratnē zemapdrošināšana ir iestājusies, ja apdrošinājuma summa ir zemāka par objekta vērtību vairāk nekā par 10 %.

10.5. Virsapdrošināšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt faktiskos zaudējumus un apdrošinātā ģpašuma vērtību.

10.6. Ja iestājies sadursmes risks un sadursmē vainīgais transportlīdzeklis tiek identificēts, tad apdrošinātājs, veicot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, neietur polisē norādīto pašrisku.

10.7. Par bojā gājušu tiek atzīts apdrošinātais ģpašums, ja tā bojājumi pārsniedz 70% no apdrošinātā ģpašuma vērtības tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Šajā gadījumā:

10.7.1. ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas derīgās atliekas paliek apdrošinātajam, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, atskaitot derīgo atlieku vērtību;

10.7.2. ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas derīgās atliekas pāriet apdrošinātāja ģpašumā, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, derīgo atlieku vērtība netiek atskaitīta.

10.8. Gadījumā, kad bojā gājušais apdrošinātais nekustamais ģpašums netiek atjaunots – atlīdzināmie zaudējumi tiek noteikti tirgus vērtības apmērā, bet nepārsniedzot tā atjaunošanas vērtību un/vai apdrošinājuma summu. Ja pēc atlīdzības izmaksas tirgus vērtības apmērā, tiek iesniegta apdrošināta objekta būvatļauja atjaunošanas darbu veikšanai, LR tiesību aktos noteiktā kārtībā saskaņots un apstiprināts objekta atjaunošanas darbu tehniskais projekts, objekta atjaunošanas darbu koptāmes, kā arī tiek uzsākti ēkas atjaunošanas būvdarbi, apdrošinātājs izmaksā apdrošinātajam starpību, kas tiek aprēķināta no atjaunošanas vai faktiskās vērtības atņemot

tirgus vērtību, taču nepārsniedzot polisē norādīto nekustamā ģpašuma apdrošinājuma summu.

10.9. Apdrošinātā tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atjaunošanas vērtībā izbeidzas, ja Apdrošinātais tās neizmanto 2 gadu laikā no apdrošinātā riska iestāšanās dienas.

10.10. Apdrošinātājs ir tiesīgs noteikt Apdrošināšanas objekta atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju. Apdrošinātais ar Apdrošinātāja rakstveida piekrišanu var izvēlēties personu, kura veiks Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbus. Ja Apdrošinātais vēlas, lai apdrošināšanas objekta atjaunošana tiktu veikta pie Apdrošinātā izvēlēta pakalpojumu sniedzēja, kura atjaunošanas darbu vērtība pārsniedz Apdrošinātāja noteiktā pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas piedāvājumu, tad Apdrošinātājam ir tiesības aprēķināt Apdrošināšanas atlīdzību, par pamatu ņemot lētāko pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu.

10.11. Apdrošinātajam ir pienākums izvēlēties vienu no šādiem apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidiem, rakstveidā paziņojot apdrošinātājam ne vēlāk kā 15 (piecpadsmit) kalendāro dienu laikā no apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas apdrošinātājam:

10.11.1. apdrošināšanas objekta atjaunošana vai remonts, ievērojot, ka gadījumā, ja apdrošinātais neiesniedz apdrošinātājam rakstveida pierādījumus par to, ka saskaņā ar rakstveidā noslēgto līgumu, ģpašuma remontu vai atjaunošanu veic attiecīgo pakalpojumu sniedzējs, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības daļas, ar kuru tiek atlīdzinātas remonta vai atjaunošanas darbu izmaksas, tiek atskaitīta nodokļu, ar kuriem tiek aplūkta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, summa;

10.11.2. apdrošināšanas bojā gājušā objekta (ēkas, dzīvokļa, mantas) aizstāšana ar līdzvērtīgu;

10.11.3. naudas izteiksmē, ievērojot, ka izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nekustamā ģpašuma bojājumiem vai zudumu naudā, apdrošināšanas atlīdzībā netiek ietverti nodokļi, ar kuriem aplūkta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana;

10.12. Ja apdrošinātais nokavē noteikumu 10.11. punktā noteikto termiņu, tad apdrošinātājam ir tiesības vienpusēji noteikt apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidu naudas izteiksmē.

10.13. No izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības, apdrošinātājs ir tiesīgs ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu par visu apdrošināšanas līguma darbības periodu.

10.14. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, polisē norādītās apdrošinājuma summas tiek atjaunotas pilnā apmērā bez papildus apdrošināšanas prēmijas samaksas, izņemot gadījumus, kad nekustamais ģpašums ir gājis bojā.

11. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa

Apdrošinātājam ir tiesības noteikt apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas kārtību, sadalot apdrošināšanas atlīdzības summu vairākos maksājumos. Apdrošināšanas atlīdzības pirmo daļu, kas nav lielāka par 50% no kopējās aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summas, Apdrošinātājs izmaksā pēc lēmuma par atlīdzības izmaksu pieņemšanas, atlikušās Apdrošināšanas atlīdzības daļas Apdrošinātājs izmaksā pēc noteiktā atjaunošanas/remontu darbu apjoma pabeigšanas.

FIZISKO PERSONU VISU RISKU ĢPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI

Tabula Nr.1 Kārtība kādā iestājoties apdrošināšanas gadījumam tiek noteikts atlīdzības apmērs no sākotnējās mantas iegādes vērtības.

Mantas vecums gados	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 un vairāk
Cēlkoka un masīvkoka mēbeles, galda servēšanas piederumi, mūzikas instrumenti, interjera priekšmeti	100%	100%	90%	85%	80%	75%	70%	65%	60%	50%
Dabīgo kažokādu apģērbi, gobelēni, grāmatas, mājas tekstils, būvmateriāli, apgaismes tehnika, ieroči	100%	100%	90%	85%	80%	75%	70%	65%	60%	50%
Sporta preces t.sk. velosipēdi, bērnu ratiņi un laivas, darbarīki, elektroinstrumenti, dārza tehnika, dārza mēbeles (koka), mēbeles (izņemot masīvkoka un cēlkoka), svētku rotājumi (piem., ziemassvētku), optika, paklāji, šujmašīnas, adāmmašīnas, mājsaimniecības priekšmeti (katli, pannas u. tml.)	100%	100%	80%	70%	60%	50%	40%	30%	30%	30%
Audiotehnika, video tehnika, TV, sadzīves tehnika, kanceleja, sakaru tehnika, datortehnika un tās piederumi, fototehnika, dārza mēbeles (cita materiāla, izņemot koka)	100%	100%	60%	40%	30%	30%	30%	30%	30%	30%
Apģērbi, apavi, gultas veļa, aksesuāri	100%	100%	40%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%